SAKKOU v. Cyprus (№ 4429/23)

Обставини справи

Справа стосувалася твердження пана Sakkou про те, що його засудження було несправедливим, оскільки воно ґрунтувалося значною мірою на свідченнях R., його співучасника.

У 2020 році пана Sakkou було визнано винним у вчиненні декількох злочинів, пов'язаних з наркотиками, та засуджено до шести років позбавлення волі. Вирок ґрунтувався на показаннях одного з його співучасників, R., показаннях, наданих двома поліцейськими, а також даних телекомунікаційних служб.

R. також був засуджений за різні злочини, пов'язані з наркотиками.

Посилаючись на статтю 6, пан Sakkou стверджував, зокрема, що включення R. до програми захисту свідків, зупинення виконання його тюремного покарання та подальше вивезення з Кіпру під новою особою – хоча і після засудження заявника – свідчило про ненадійність його показань як свідка обвинувачення.

Оцінка Суду

Суд повторив, що пункт 1 статті 6 Конвенції не встановлює жодних правил щодо того, як слід оцінювати докази. Суд може втручатися в цю сферу, лише якщо національний суд оцінює докази свавільно або явно необґрунтовано.

Конвенція не забороняє національному суду покладатися на викривальні показання співучасника, навіть якщо відомо, що такий свідок є особою, залученою до кримінального середовища. Водночас покладання на показання співучасника, надані в обмін на імунітет від кримінального переслідування, може призвести до несправедливого судового розгляду, оскільки такі показання за своєю природою є відкритими для маніпуляцій і можуть бути надані виключно з метою отримання вигоди або особистої помсти.

У цій справі Суд, по-перше, зазначив, що R. не було надано імунітету від кримінального переслідування. На той час єдиною винагородою, наданою йому за його показання, було включення його до програми захисту свідків, метою якої був захист від потенційних загроз або небезпек. Суд взяв до уваги той факт, що Закон про захист свідків детально регламентує створення, сферу дії та зміст цієї програми захисту свідків.

Суд також зазначив, що заявник посилався на стверджувану відсутність будь-яких документальних доказів існування між R. та поліцією угоди з метою його обвинувачення, вказуючи, наприклад, на відсутність протоколу зустрічі від 17 квітня 2019 року. Однак Суд не міг ігнорувати той факт, що Уряд надав детальну інформаційну записку з описом того, що обговорювалося на цій зустрічі, і що ця

© Переклад й опрацювання цього рішення здійснено Верховним Судом

записка не свідчила про будь-які домовленості, обіцянки або неправомірну винагороду щодо заявника.

Суд також вказав, що R. зізнався та надав показання добровільно і лише після того, як його було включено до програми захисту свідків, і на той момент він відчував себе достатньо безпечно, оскільки був захищений від різних загроз.

Крім того, оцінюючи вплив показань R. на справедливість судового розгляду справи заявника, Суд врахував наступні фактори.

Під час судового розгляду в суді присяжних заявник знав особу R., зміст його заяви і те, що R. був включений до програми захисту свідків, яка на той час була єдиним видом домовленості або угоди, що існувала між ним та органами прокуратури. Заявник мав можливість провести перехресний допит як R., та оскаржити його версію фактів, а також G. M. та O. O., головних слідчих, які брали участь у справі.

Що стосується показань R., то суд першої інстанції повністю усвідомлював ризики, пов'язані з використанням доказів, наданих співучасником, і підійшов до його показань проявляючи відповідну обережність. Суд присяжних детально пояснив, чому він повірив R. підкресливши правдивість і легкість, з якою він давав показання і відповідав на запитання під час судового розгляду.

Верховний Суд, єдиний доступний на той час апеляційний суд, згодом переглянув оцінку судом першої інстанції показань R. і детально розглянув питання показань співучасників. Крім того, твердження заявника щодо достовірності та правдивості показань R. як свідка були детально розглянуті національними судами обох рівнів.

Суд повторив, що його роль в оцінці доказів є обмеженою, і в цьому відношенні він покладається на висновки національних судів. Хоча Суд присяжних найбільшою мірою покладався на показання R., він також розглянув показання, надані G. M. і O. O., а також інші докази. Суд встановив, що ці докази додатково підтверджують показання R., і тому Суд дійшов висновку, що національні суди дійсно спиралися на докази, які підтверджували показання R., оскільки «підтверджуючі докази» розуміються Судом у широкому сенсі, незалежно від відсутності підтверджуючих доказів з точки зору національного законодавства, тобто незалежні докази, що підкріплюють обвинувальні показання співучасників злочину.

У світлі наведених міркувань не можна стверджувати, що посилання апеляційного суду на показання співучасників зробило судовий розгляд справи заявника несправедливим.

Відповідно, порушення статті 6 Конвенції не було встановлено.

Висновок

Відсутність порушення статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).

Рішення в цій справі ухвалене Палатою 10 липня 2025 року й набуло статусу остаточного 10 жовтня 2025 року відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.

© Переклад й опрацювання цього рішення здійснено Верховним Судом